

1 Dopper challenge: wat is de dopper challenge?

Focusdoel: de leerlingen kunnen vertellen wat hun het meeste is bijgebleven over het thema.

Duur: +/- 50' minuten

Leerplandoelen

OVSG

- WO-MNS-SV-2.3.1 De leerlingen wachten hun beurt af.
- WO-MNS-SV-2.6.2 De leerlingen kunnen een opgelegde taak rustig uitvoeren.
- WO-MNS-SV-2.7.6 De leerlingen kunnen kritisch nadenken over bepaalde maatschappelijke toestanden.
- WO-MNS-SV-2.11.12 De leerlingen kunnen op elkaar inspelen (verbaal/non-verbaal): niet naast elkaar praten.

GO:

- Tonen in hun omgang met anderen respect en waardering.
- Tonen in de dagelijkse omgang dat ze solidariteit en zorg opbrengen voor iemand anders.
- Kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

ZIII:

- Zorg dragen voor de natuur in de eigen leefomgeving.
- Ervaren en verwoorden in welke situaties de natuur en het milieu bedreigd zijn - uitdrukken op welke manier hen dit raakt - kleur bekennen ten aanzien van de natuur- en milieuproblematiek.
- Zorg dragen voor het milieu, dichtbij en veraf - deelnemen aan acties die ijveren voor meer zorg voor natuur en milieu - persoonlijke ervaringen met dergelijke acties met elkaar delen en daaruit leren voor de toekomst.

Concrete doelen:

- De leerlingen reflecteren over plastic en de dopper challenge.
- De leerlingen kunnen een tekst schrijven over het thema met hun mening erin verwerkt.

Leerkrachtenfiche

Locatie:

De les gaat door in het klaslokaal. De leerlingen zitten allemaal op hun eigen plaats.

Start:

Je start de les met een verhaal. De leerlingen kunnen hun hoofd op de bank leggen als ze dit wensen. Zo kunnen ze rustig naar het verhaal luisteren.

Uitleg:

“Ik ga een verhaal voorlezen. Het gaat over Thomas en hij werd gewaarschuwd. Waarom hij gewaarschuwd werd, dat zal je zelf ontdekken. Luister aandachtig naar het verhaal.”

Als je het verhaal voorgelezen hebt kan je volgende vragen stellen om een kringgesprek te starten. Je mag ook andere vragen stellen.

- Wat vind je van het verhaal?
- Wat raakt jou in het verhaal?
- Zou jij zonder plastic kunnen leven?
- ...

Na het bespreken van de tekst gaan de leerlingen een schrijfo opdracht maken, je projecteert nu de criteria waarop de leerlingen beoordeeld worden.

“Jullie gaan zometeen een schrijfo opdracht maken over het thema, je schrijft over wat je bijgebleven is en wat je geleerd hebt. Ik projecteer de criteria op het bord zodat jullie deze altijd kunnen zien.”

Organisatie van de les:

- 10 minuten: voorlezen verhaal
- 10 minuten: bespreking verhaal
- 25 minuten: schrijfo opdracht
- 5 minuten: eindgesprek

Let op: houd er rekening mee dat de les langer kan duren naargelang de tijd die de leerlingen nodig hebben voor de schrijfo opdracht.

Materiaal:

- Internet/ computer
- Verhaal (zie document)

Differentiatie:

- Differentiatie in ondersteuning: de leerlingen die meer vragen hebben kunnen deze aan de leerkracht stellen. De leerkracht kan ook feedback geven op de geschreven werkjes en tips geven over wat ze nog kunnen schrijven
- Differentiatie in taak: je kan de leerlingen die hun eigen geschrift niet zo goed kunnen lezen de taak op de computer laten maken. De taak moet dan niet zo lang zijn. Zorg ervoor dat de spellingscontrol afstaat zodat de leerlingen hun spellingsfouten niet meteen kunnen aanpassen (ze worden op hun spelling beoordeeld).

Afspraken:

- Als ik het verhaal lees zijn jullie stil, leg desnoods jullie hoofd op de bank.
- Tijdens het gesprek onderbreken we niemand.
- Heb respect voor elkaars mening.
- Steek je vinger op als je iets wil vertellen.

Activiteitenbundel

Opdracht 1: lees het verhaal voor.

<https://32lessenvoordetoeekomst.nl/wp-content/uploads/2018/02/ik-heb-je-gewaarschuwd.pdf>

ingesproken verhaal: <https://soundcloud.com/amber-janssens-50919932/ik-heb-je-gewaarschuwd/s-hCYKmX6ACiz>

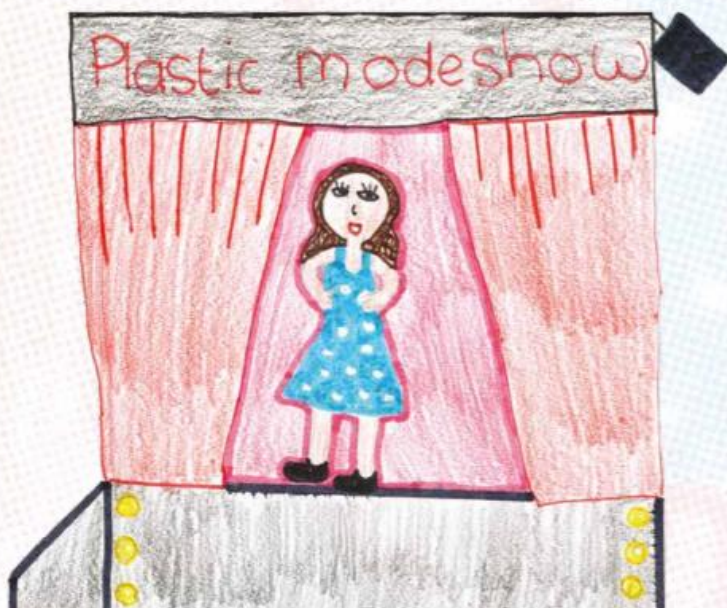
Surf naar het internet	
Typ in de zoekbalk: 32lessenvoordetoeekomst.nl	
Scroll naar beneden	Bovenbouw: Ik heb je gewaarschuwd Full house
Klik op: Ik heb je gewaarschuwd	Bovenbouw: Ik heb je gewaarschuwd Full house
Lees het verhaal	SUCCES!

Ik heb je gewaarschuwd!

Thomas loopt de supermarkt uit met een flesje cola en een zak zure matten. Hij trapt tegen een blikje dat naast een prullenbak ligt. 'Wat een rottag', denkt hij. De meester moest hem vandaag weer hebben. Hij was niet de enige die de meiden uitlachte toen ze met het idee kwamen om een modeshow op school te doen. Het was zeker geen reden om hem een half uur na te laten blijven om de klusjes van de meester op te knappen.

Thomas loopt door het park naar huis toe. Hij eet de laatste zure mat op en gooit het zakje op de grond. Straks moet hij zijn moeder gaan uitleggen waarom hij zo laat thuis is. Hij zal wel zeggen dat hij bij Bram was en dat hij vergeten was om te bellen. Dan hoort hij een stem. 'Raap dat zakje

Deze outfit is gemaakt van Zwarte vuilniszakken en slingers.

eens op!' Thomas kijkt achterom. Het was een oude man op een bankje. 'Ach bemoei je er niet mee,' zegt Thomas bot. 'Hier zal je spijt van krijgen jongen' zegt de man. 'Jongens zoals jij beseffen niet wat die vervuiling aanricht. Een wereld zonder plastic is het veiligst voor jullie generatie.' 'Wat een rare vent,' denkt Thomas en hij gooit zijn flesje in een plas. 'Dan moet je het zelf maar weten,' hoort hij de man zeggen. Als hij achterom kijkt om wat naar de man te roepen, is de man verdwenen.

Als Thomas thuiskomt, is zijn moeder al aan het koken. Zijn vader werkt nog. Hij zal vanavond weer laat thuis komen. Thomas voelt zich somber, hij wil zijn vader spreken over het gedoe op school. Als hij het zijn moeder zegt, zal ze de meester gelijk geven. Na het eten gaat hij naar zijn kamer. Hij heeft een klein balletje waar hij altijd mee hooghoudt. Het balletje heeft hij gehad van een speler van Liverpool toen hij daar met zijn vader was. Thomas probeert zijn record te verbreken, maar hij heeft zijn dag niet vandaag. Eigenlijk mag hij niet binnen voetballen van zijn ouders, omdat hij een keer de tv had omgetrapt. Hij hoort zijn moeder naar boven komen en legt gauw zijn bal weg. Ze zegt hem welterusten, omdat ze nog even naar een vriendin gaat.

Thomas zit tot laat op zijn telefoon. Hij vergeet de tijd als hij voetbal filmpjes op zijn telefoon bekijkt. Als hij zijn moeder op de gang hoort binnenkomen, knipt hij zijn lamp uit en doet zijn ogen dicht. Hij valt in een onrustige en diepe slaap. Thomas wordt langzaam wakker. Hij rekt zich uit. Als hij zijn ogen opendoet, krijgt hij de schrik van zijn leven. Zijn bed is verdwenen. Hij ligt nu op een dun matrasje op de grond. Ook zijn rolgordijn voor het raam is weg. Er hangt een oude lap vastgespijkerd voor zijn raam. Langzaam beseft hij dat er veel meer dingen missen. Zijn telefoon is verdwenen, zijn laptop is nergens te bekennen en zelfs zijn kleine voetbal is weg. Er missen allerlei dingen op zijn kamer. Thomas voelt zichzelf boos worden. Is dit een stomme grap van zijn vader of heeft zijn moeder voor straf al zijn lievelingsspullen in beslag genomen, omdat hij nog zo laat met zijn telefoon bezig was? Thomas stapt zijn bed uit en kleedt zich aan. Als hij zijn Nikes wil pakken ziet hij een paar grote leren schoenen staan. Zijn Nikes zijn weg! Zijn vader heeft ze omgeruild voor een paar lelijke wandelschoenen.

Thomas stormt naar beneden. Daar zitten zijn ouders aan tafel in de keuken. Thomas kijkt zijn ouders aan en roept gefrustreerd: 'Oké, waarom zijn jullie zo ver gegaan? Geef mijn bal en mijn telefoon terug. En hoe hebben jullie mijn bed weg kunnen halen, zonder dat ik het door had?' Zijn ouders kijken hem verbaasd aan. 'Thomas, waar heb je het in hemelsnaam over?' vraagt zijn moeder. Dan pas beseft Thomas dat

de hele keuken compleet veranderd is. Alles is van hout. En er is geen koelkast of oven meer. Ook de woonkamer is niet meer te herkennen. Er staat een oude stoffen bank en de stoelen om de tafel zijn nu houten krukken. De tv is weg, de computer is weg, al zijn lego is verdwenen en ook de verzameling modeltreintjes van zijn vader is nergens te bekennen. Thomas voelt zich misselijk worden. 'Het kan niet anders dan dat dit een ander huis is,' denkt hij.

Thomas rent naar buiten. Hij ziet kinderen spelen met een oude bal, knikkeren en touwtje springen. 'Normaal speelden er bijna nooit kinderen buiten,' denkt hij. Al zijn vrienden gaan na schooltijd gamen of een film kijken. Ook de huizen zien er allemaal anders uit. Alle kozijnen en deuren zijn van hout. De tuin van de buurman die eerst vol stond met allemaal plastic tuinkabouters, is leeg. Thomas rent naar zijn vriend Bram die hij verderop ziet lopen. 'Bram, wat is hier allemaal aan de hand, man? Iedereen doet raar en alles ziet er anders uit. Kun je met jouw mobiel naar de mijne bellen, zodat ik hem kan horen overgaan. Mijn ouders hebben hem verstopt.' 'Hooow, ook hallo' zegt Bram verbaasd. 'Waar heb je het over, ik volg het niet.' 'Kun je me gewoon bellen?' vraagt Thomas nog eens. 'Bellen?' Bram kijkt hem aan. 'Wat bedoel je nou?' 'Dit meen je niet,' denkt Thomas. 'Het lijkt wel of ik 200 jaar terug ben in de tijd.'

Dan ziet Thomas de oude man lopen van de vorige dag in het park. Hij rent naar hem toe. 'Meneer, meneer! Wat is er aan de hand hier? U weet toch wel dat ik niet gek ben? Ik heb u gisteren nog gezien in het park.' De man kijkt hem doordringend aan. 'Ja dat weet ik nog,' zegt hij. 'Toen was alles nog normaal,' zegt Thomas. 'Nu is iedereen... nee, nu is de hele wereld gek geworden. En ik mis van alles.' Hij kijkt de man paniekerig aan. 'Thomas,' zegt de man. 'Wat mis je nu dan?' 'Alles! Mijn telefoon, mijn huis, mijn bal, mijn vrienden, zelfs buurmans lelijke kabouters!' De oude man lacht. 'Waar zijn al die spullen van gemaakt?' Thomas kijkt hem vragend aan. 'Weet ik veel, mijn bal is van leer, en draad en plastic. Mijn laptop van glas en plastic. Mijn buurmans kabouters van... PLASTIC!... Al het plastic is weg!' De oude man reageert: 'Ik heb je gewaarschuwd... je kan er niet verantwoord mee om gaan. Ik moest je daarom bewijzen dat plastic hergebruikt moet worden. Alleen dan kunnen we plastic blijven gebruiken.' 'Dus dit heeft u gedaan?' zegt Thomas stamelend. 'Alsjeblieft draai het terug. Ik zal altijd alles netjes weggooien en afval scheiden! Please draai het terug?' De man zegt niets en geeft hem een klein beeldje van hout, het is een klein colaflesje. Dan voelt Thomas zich slaperig worden, hij valt in een diepe slaap.

Als hij wakker wordt, ligt hij weer in zijn eigen bed. Hij wrijft in zijn ogen en ziet dat zijn hele kamer weer normaal is. Zijn laptop is weer terug, zijn bal en zijn mobiel liggen ook op dezelfde plek. 'Wat een rotroom,' denkt Thomas. Maar hij is wel blij dat alle spullen er nog zijn.

Als Thomas op school komt, vraagt hij aan de meester of hij wat voor de klas mag vertellen. De meester vindt het goed, als hij het maar kort houdt. 'Ik wil sorry zeggen tegen de meiden voor mijn gedrag gister. Ik wilde jullie niet uitslachten en ik vind de modeshow eigenlijk best een goed idee. Wel wil ik wat aan het idee toevoegen.' Iedereen in de klas kijkt hem verbaasd aan, zelfs de meester. Thomas vertelt verder: 'Ik zou graag meer verantwoordelijkheid aan de mensen willen vragen als het gaat om plastic. Mensen moeten weten waar je het allemaal voor gebruikt. En waarom je het moet hergebruiken. Nu is mijn idee om een modeshow te doen in plastic kleding. Dus denk aan een jurk van vuilniszakken of een broek van plastic flessen!' Als Thomas uitgepraat is, volgt er een daverend applaus. Iedereen is enthousiast en ze gaan aan de slag. Thomas loopt die middag tevreden naar huis. De hele klas heeft hard gewerkt aan de plastic modeshow. Alle uitnodigingen zijn naar de ouders verstuurd.

Als hij thuis komt ziet hij het kleine houten colaflesje op de tafel staan...

Opdracht 2: kringgesprek rond het verhaal.

Vragen:

- Wat vind je van het verhaal?
- Wat raakt jou in het verhaal?
- Zou jij zonder plastic kunnen leven?
- Wat hebben we de voorbije lessen van WO allemaal geleerd?
- Welke invloed hebben de lessen op jou gehad?
- Wat vond je van de lessen WO? Heb je hier feedback op?

Opdracht 3: schrijf een korte tekst over wat je over het thema bijgebleven is. De leerkracht overloopt de criteria.

Uitleg:

Jullie gaan zo dadelijk een schrijfoopdracht maken rond de lessen WO. Het is de bedoeling dat je rekening houdt met de criteria die ik opgesteld heb. Je gebruikt correct Nederlands in je schrijfoopdracht. Je geeft duidelijke argumenten. Wat bedoel ik met duidelijke argumenten geven? Is het voldoende dat ik zeg 'plastic interesseert mij niet'? Nee, je gaat dan ook zeggen waarom je er niet door geboeid bent. Je geeft dus duidelijk je mening over plastic of over wat we geleerd hebben tijdens de lessen. Wat vond je goed/ minder goed. Je laat het thema duidelijk aan bod komen. Je haalt verschillende lessen aan in je taak want we hebben ook verschillende dingen geleerd in de lessen. Als leerkracht is het interessant om te weten wat jullie van de lessen vonden. Geef hier dus duidelijke feedback op. Welke invloed hadden de lessen op jou? Ben je je anders gaan gedragen of helemaal niet? Zorg ervoor dat je schrijfoopdracht 1 A4 blad bedraagt.

Ondersteunende vragen schrijfoopdracht:

- Wat is jou bijgebleven van het thema?
- Wat vind je belangrijk?
- Waarover zou je graag willen schrijven?
- Hoe is jouw plastic verbruik?

Evaluatiecriteria

Schrijf of projecteer de criteria op het bord zodat de leerlingen deze telkens kunnen zien.

Criteria	Opmerkingen	Score
Correct Nederlands		/2
Goede beargumentering		/2
Correcte zinsbouw		/2
Duidelijke mening		/3
Thema komt duidelijk aan bod		/3
De verschillende lessen worden aangehaald bij het schrijven van de opdracht		/3
Korte feedback/ terugblik op de lessen		/2
Welke invloed hadden de lessen op jou?		/2
De schrijfoopdracht bedraagt 1 A4 blad.		/1

Opdracht 4: eindgesprek

- Wat heb je geleerd tijdens deze les?
- Wat is je het meeste bijgebleven tijdens de lessen WO?
- Is je plastic verbruik veranderd?
- Is je kijk op plastic veranderd?
- Heeft er iemand al acties ondernomen, welke?

2 Bibliografie

- de ontwikkelvelden van het basisonderwijs*. (2018). Opgehaald van zill.katholiekonderwijs:
<https://zill.katholiekonderwijs.vlaanderen/#!/leerinhoud>
- Janssens, A. (2020, 05 15). *ik heb je gewaarschuwd!* Opgehaald van soundcloud:
<https://soundcloud.com/amber-janssens-50919932/ik-heb-je-gewaarschuwd/s-hCYKmX6ACiz>
- leerplannen basisonderwijs*. (2015). Opgehaald van pro.g-o: <https://pro.g-o.be/pedagogische-begeleiding-leerplannen-nascholing/leerplannen/leerplannen-bao>
- leerplanzoeker*. (2019). Opgehaald van schoolweb:
https://schoolweb.ovsg.be/ovsg/leerplan_login.aspx
- Majoer, A. (sd). *32lessenvoordetoekomst*. Opgehaald van
<https://32lessenvoordetoekomst.nl/wp-content/uploads/2018/02/ik-heb-je-gewaarschuwd.pdf>